

DFJC - Département de la formation, de la jeunesse et de la culture
DGEO - Direction générale de l'enseignement obligatoire

Dobijanje sv(j)edočanstva na kraju 11. razreda

Informacija za roditelje

Srednja škola

Godina 11S

Obavezno školovanje traje 11 godina. Cilj obaveznog školovanja je da pruži d(j)etetu znanje i um(ij)eće, da razvije i uv(j)ežba njegove intelektualne, manuelne, stvaralačke i fizičke sposobnosti kao i da oformi njegovo rasuđivanje i njegovu ličnost. Škola omogućuje učeniku da se uključi u društveni, profesionalni i građanski život putem poznavanja sebe i sv(ij)eta koji ga okružuje kao i poštovanjem drugih ljudi.

Kao nastavak brošure koja predstavlja 9. i 10. razred srednje škole I (ciklus 3), ovaj dokument opisuje uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva za učenike 11. razreda i uslove/uvjete prijema u vezne razrede, popravne razrede i srednje obrazovanje.

www.vd.ch/scolarite

Izvori: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Jedini su m(j)erodavni pravni osnovi Opšta/Opća pravila oc(j)enjivanja (CGE), koja regulišu sva pitanja.

Organizacija i raspored časova

Srednja škola I sadrži dva sm(j)era: pre-gimnazijski sm(j)er (*voie pré-gymnasiale*, VP) i opšti/opći sm(j)er (*voie générale*, VG).

Na ciklusu 3, učenik nastavlja učenje određeno ciljevima Romanskog nastavnog plana (*Plan d'études romand*, PER) i kantonalnih programa. U 11. godini, raspored časova sadrži 32 časa ned(j)eljno/tjedno. Metode rada, strategije učenja, sposobnost za saradnju/suradnju i komunikaciju se razvijaju na predavanju svih predmeta.

Oc(j)enjivanje

Oc(j)enjivanje rada učenika se beleži/bilježi u dnevnik u obliku oc(j)ena koje idu od 1 do 6 i sadrže polu bodove (TS-značajni zadaci i TA-dodatni zadaci). Oc(j)ena 4 odgovara nivou dovoljnog. Najviša oc(j)ena je 6, najniža je 1.

Postignuti pros(j)eci od strane učenika se organizuju po predmetnim grupama a odluke o usm(j)eravanju učenika se određuju po zbiru dobijenih bodova u svakoj od grupa.

Na kraju semestra i školske godine, vrši se uvid u situaciju. Uvid sadrži dobijene oc(j)ene, izostanke i pros(j)eke po predmetu koji se zaokružuju do najbližeg polu boda. Na kraju školske godine ili u slučaju prom(j)ene sm(j)era ili nivoa po završetku 1. semestra, izdaje se bilten koji sadrži pros(j)eke i odluku o usm(j)eravanju učenika. Taj bilten se pridodaje đačkoj knjižici.

Sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi

Na kraju školske godine, ustanova organizuje ispit za dobijanje sv(j)edočanstva. Modaliteti ispita su detaljnije opisani u d(ij)elovima Pre-gimnazijski sm(j)er i Opšti/Opći sm(j)er.

Da bi se dobilo sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi, potrebno je da je učenik pratio nastavu 11. razreda c(ij)ele godine i da je izašao na sve ispitne predmete.

Sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi se dod(j)eljuje po osnovi dobijenih pros(j)eka na kraju 11. razreda. Pros(j)eci na kraju godine se računaju na sl(j)edeći način:

- za predmete za koje se ne polaže ispit, konačni godišnji pros(j)ek je godišnji pros(j)ek koji se zaokružuje do pola boda;
- za predmete za koje se polaže ispit, konačni godišnji pros(j)ek je zbir dv(ij)e trećine godišnjeg pros(j)eka kao dv(ij)e trećine i dobijene oc(j)ene na ispitu kao jedne trećine.

Učenici i njihovi roditelji imaju mogućnost da dobiju na uvid ispitne radove posl(ij)e korekcije.

Romanski nastavni plan (PER)

www.plandetudes.ch

PER definiše školske sadržaje obaveznog obrazovanja za Romansku Švajcarsku/Švicarsku. PER opisuje šta/što učenici moraju da nauče tokom/tijekom jedanaest godina školovanja.

Značajni radovi (*travaux significatifs*, TS):

redovno i tokom/tijekom c(ij)ele godine, oc(j)enjivanje školskog rada učenika se vrši značajnim radovima. Oni su značajni elementi oc(j)enjivanja. Svaki značajni rad se odnosi na bar jedan od ciljeva određenih Romanskim nastavnim planom (PER) s(a) jednim ili više elemenata koji su predmet nastave.

Dodatni radovi (*travaux assimilés*, TA):

serija radova koji jedino prov(j)eravaju usvajanje znanja ili specifičnih tehnika. Taj skup radova se globalno oc(ij)enjuje po predmetu. Za svaki predmet, broj dodatnih radova ne sm(ij)er (i)jeći četvrtinu svih radova.

Godišnji pros(j)ek, prim(j)er računanja

Pros(j)ek oc(j)ena dobijenih na časovima	4,5
Oc(j)ena dobijena na ispitu za dobijanje sv(j)edočanstva	4
Bodovanje: $[(4,5 \times 2) + 4] : 3 =$	4,33
Zaključni godišnji pros(j)ek (zaokružen do pola boda)	4,5

Pre-gimnazijski sm(j)er (VP)

Ispitni testovi

U pre-gimnazijskom sm(j)eru, ispitni testovi se polažu iz sledećih predmeta:

- francuski;
- n(j)emački;
- specifična opcija.
- matematika;
- engleski;

Svi predmeti se polažu usmeno i pismeno. Rezultati dobijeni na različitim d(ij)elovima ispita se grupišu u jedinstvenu oc(j)enu po predmetu, koja se zaokružuje do pola boda.

Uslovi/Uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva

Uslovi/Uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva su isti kao za pr(ij)elaz iz jednog u drugi razred srednje škole. Da bi se dobilo sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi, **učenik iz pre-gimnazijskog sm(j)era** mora da osvoji zbir sl(j)edećih bodova za grupe I, II i III:

Grupa I	francuski + matematika + n(j)emački + prirodne nauke + specifična opcija	20 bodova i više
Grupa II	engleski + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i religijske kulture	12 bodova i više
Grupa III	vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje	8 bodova i više
<i>Sporni slučajeви</i>	<i>maksimalno 1 bod ispod granice za sve tri grupe i maksimalno 0,5 boda ispod granice po grupi.</i>	

Pravo na srednje obrazovanje

Učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi pre-gimnazijskog sm(j)era ima pravo na sve sm(j)erove srednjeg obrazovanja, od gimnazije do zanata.

Dobijanje sv(j)edočanstva opšteg/općeg sm(j)era za neusp(j)ešne učenike pre-gimnazijskog sm(j)era

Po zaht(j)evu roditelja, učenik koji nije dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi pre-gimnazijskog sm(j)era, može dobiti sv(j)edočanstvo opšteg/općeg sm(j)era ako ima dovoljni broj sl(j)edećih bodova za grupe I, II i III:

Grupa I	francuski + matematika + n(j)emački + prirodne nauke + specifična opcija	18 bodova i više
Grupa II	engleski + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i religijske kulture	11 bodova i više
Grupa III	vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje	8 bodova i više
<i>Sporni slučajeви</i>	<i>maksimalno 1 bod ispod granice za sve tri grupe i maksimalno 0,5 boda ispod granice po grupi.</i>	

Za upis u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija, škole profesionalne zrelosti ili vezni razred 2, neusp(j)ešni VP učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi opšteg/općeg sm(j)era mora da ima sl(j)edeće rezultate:

Zaključni godišnji pros(j)ek od 4 ili više u, minimalno, dva predmeta grupe I od kojih su francuski i/ili matematika.

Opšti/opći sm(j)er (VG)

Uslovi/Uvjeti pr(ij)elaza iz jednog razreda u drugi (1. semestar)

N1 → N2 Na kraju 1. semestre semestra, prelazak iz nivoa 1 u nivo 2 je moguć za učenika koji dobije pros(j)ečnu oc(j)enu iz predmeta koji u sebi sadrži nivoe po semestru od:

- 5,5 i više;
- 5, uz podršku nastavnika dotičnog predmeta

N2 → N1 Po zaht(j)evu roditelja ili uz podršku nastavnika dotičnog predmeta, učenik može da pr(ij)ede iz nivoa 2 u nivo 1.

Ispitni testovi

U opštem/općem sm(j)eru, ispitni testovi su iz sl(j)edećih predmeta:

- francuski; - engleski;
- matematika; - opcija sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu (*option de compétences orientées métiers*, OCOM)
- n(j)emački; - opcija zanat, um(j)etnost, poslovanje ili tehnologija predmet (ili specifična opcija).

Francuski, matematika, n(j)emački i engleski se polažu usmeno i pismeno. OCOM se polaze usmeno i/ili pismeno, ili na neki drugi način u skladu sa sadržajem. Rezultati dobijeni na različitim delovima ispita se grupišu u jedinstvenu oc(j)enu po predmetu, koja se zaokružuje do pola boda.

Uslovi/uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva

Uslovi/uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva su isti kao za pr(ij)elaz iz nižeg razreda u viši u srednjoj školi. Da bi dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi, **učenik opšteg/općeg sm(j)era** mora da osvoji zbir sledećsl(j)edećih bodova za grupe I, II i III, nevezano za nivo nastave koji je pratio iz francuskog, matematike i nemačk(nj)emačkog:

Grupa I	francuski + matematika + n(j)emački + prirodne nauke + opcija zanat, um(j)etnost, poslovanje ili tehnologija predmet (ili specifična opcija)	20 bodova ili više
Grupa II	engleski, geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija	12 bodova ili više
Grupa III	vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti / nutritivsko obrazovanje	12 bodova i više
Sporni slučajeve	maksimalno 1,5 bod ispod granice za sve tri grupe i maksimalno 1 boda ispod granice po grupi.	

Predstavljanje ciklusa 3

Brošura koja objašnjava ciklus 3 je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarité > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Opcije zanatskih sposobnosti (*options de compétences orientées métiers*, OCOM) opšteg/općeg sm(j)era

Brošura koja objašnjava OCOM je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarité > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Pravo na srednje obrazovanje

Učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi u opštem/općem sm(j)eru ima mogućnost da bude primljen na sl(j)edeće sm(j)erove zanatskog obrazovanja: federalna potvrda o zanatskom obrazovanju i federalno sv(j)edočanstvo o sposobnosti.

Prijem u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija ili škole profesionalne zrelosti

Učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi u opštem/općem sm(j)eru ima mogućnost da bude primljen u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija ili škole profesionalne zrelosti pod sl(j)edećim uslovima/uvjetima:

Tri predmeta koja se uče na nivou 2: francuski + matematika + nemački + prirodne nauke	18 bodova ili više
ili	
Dva predmeta koja se uči na nivou 2 i jedan predmet koji se uči na nivou 1: francuski + matematika + nemački + prirodne nauke	19 bodova ili više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 0,5 boda ukupno ispod granice zbira svih bodova.</i>

Popravni razredi za neusp(j)ešne učenike opšteg/općeg sm(j)era

Popravni razredi su nam(j)enjeni učenicima opšteg/općeg sm(j)era koji dva puta nisu usp(j)eli da polože ispit za dobijanje sv(j)edočanstva ili koju su već dva puta ponavljali u toku/tijeku svog školovanja. Ti razredi omogućuju učenicima da dobiju sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi u opštem/općem sm(j)eru na kraju dodatne godine školovanja.

Ako ispunjavaju uslove/uvjete uzrasta (maksimalno 17 napunjenih godina do 31. jula/srpnja), motivisan i zainteresovan učenik može biti primljen u popravni razred. O tom postupku odlučuje porodica/obitelj zajedno s(a) učenikom.

Uopšteno/Uopćeno govoreći, **sporni slučajevi** se tiču situacije u kojoj su rezultati učenika vrlo malo ispod onih koji se zaht(ij)evaju da zadovolje uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva ili prijema u vezne razrede, kao i prijema u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija. Sporni slučajevi se ne prim(j)enjaju na odluke prelaska iz jednog nivoa u drugi. Uprava škole službeno odlučuje o spornim slučajevima.

Uprava škole uzima u obzir, po zaht(j)evu roditelja, postojanje eventualnih **posebnih okolnosti** (na prim(j)er trajno i teško poremećeno školovanje zbog duže bolesti, skorog dolaska iz drugog kantona ili inostranstva/inozemstva). Da bi poseban uslov/uvjet bio uvažen, mora postojati v(j)erovatnoća/vjerojatnost budućeg usp(j)eha.

Na odluke o prelasku iz jednog nivoa u drugi, dobijanju sv(j)edočanstva i prijemu u vezne ili popravne razrede kao i na odluke o mogućnosti prijema u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija, može se priložiti **žalba** Departmanu za školstvo: *Instruction des Recours, Département de la formation, de la jeunesse et de la culture, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne*. Obrazložena žalba se dostavlja u pismenoj formi u roku od 10 dana od dana objave odluke, uz kopiju sporne odluke.

Vezni razredi posl(ij)e završenog opšteg/općeg sm(j)era

Na kraju dodatne godine školovanja pod određenim uslovima/uvjetima, vezni razredi imaju za cilj da pruže učeniku mogućnost upisa na različite sm(j)erove srednjeg obrazovanja.

Nekoliko ustanova obaveznog školovanja na teritoriji kantona Vaud pružaju vezne razrede.

Roditelji upućuju zaht(j)ev za upis u vezni razred krajem januara/siječnja školskoj ustanovi gd(j)e je njihovo d(ij)ete pohađalo 11. razred. U principu, učenik će biti školovan u školskoj ustanovi koja je najbliža njegovom m(j)estu stanovanja.

Vezni razredi 1

Na kraju dodatne godine obaveznog školovanja, vezni razredi 1 omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi opšteg/općeg sm(j)era da ostvari rezultate koje omogućuju prijem u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija ili škole profesionalne zrelosti.

Učenik sa sv(j)edočanstvom opšteg/općeg sm(j)era može biti primljen u vezni razred 1 pod sl(j)edećim uslovima/uvjetima:

Tri predmeta koja se uče na nivou 2: francuski + matematika + n(j)emački ili	12 bodova ili više
Dva predmeta koja se uče na nivou 2 i jedan predmet koji se uči na nivou 1: francuski + matematika + n(j)emački ili	13 bodova ili više
Jedan predmet nivoa 2 i dva predmeta nivoa 1 koje je učenik pratio: francuski + matematika + n(j)emački ili	14 bodova ili više
Tri predmeta koja se uče na nivou 1: francuski + matematika + n(j)emački	15 bodova ili više

Sporni slučajevi maksimalno 0,5 boda ukupno ispod granice zbira svih bodova.

Vezni razredi 2

Na kraju dodatne godine obaveznog školovanja, vezni razredi 2 omogućuju učeniku koji je dobio dobio sv(j)edočanstvo o završenoj srednjoj školi opšteg/općeg sm(j)era da dobiju sv(j)edočanstvo pre-gimnazijskog sm(j)era.

Učenik sa sv(j)edočanstvom opšteg/općeg sm(j)era može biti primljen u vezni razred 2 ako je pratio nastavu iz tri predmeta nivoa 2 koji u sebi sadrže stepene i ako je osvojio sl(j)edeći zbir bodova za grupe I i II:

Grupa I francuski + matematika + nemački + prirodne nauke	20 bodova ili vise
Grupa II engleski + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija	13,5 bodova ili više

Sporni slučajevi maksimalno 0,1 bod ispod granice u jednoj od dv(ij)e grupe.

Vezni razredi

Brošura koja objašnjava vezne razrede je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarité > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Odnos škola-porodica/obitelj

Škola prvenstveno omogućuje obrazovanje d(j)ece i priznaje roditeljima prvenstvo na polju vaspitanja. Međutim, te misije nisu odvojene jer saradnja/suradnja porodice/obitelji je potrebna u oblasti obrazovanja dok škola pomaže porodici/obitelj u oblasti vaspitanja.

Nastavnik/nastavnica i uprava školske ustanove su posebni sagovornici/sugovornici s(a) roditeljima što se tiče školovanja njihovog d(j)eteta jer su u neposrednom kontaktu s(a) d(j)etetom.

Roditelji su redovno obav(j)eštavani o školskom radu i oc(j)enjivanju koje iz njega proističe. Mogu da izraze svoje mišljenje pr(ij)e svake značajne odluke koja se tiče školskog usm(j)eravanja njihovog d(j)eteta. Konačne odluke su u nadležnosti uprave škole.

Najmanje jednom godišnje, u principu na početku školske godine, kolektivni informativni sastanak je organizovan za roditelje. Između ostalog, svrha takvog sastanka je da objasni tok/tijek školske godine, ciljeve plana školovanja i uslove/uvjete oc(j)enjivanja.

Školske informacije se redovno upisuju u svesku za komunikaciju ili rokovnik učenika koje roditelji potpisuju na kraju svake ned(j)elje/svakog tjedna. Između ostalog, tim putem roditelji i nastavnici mogu da zatraže sastanak. Te razm(j)ene se mogu održati tokom/tijekom c(ij)ele godine i omogućuju dobru saradnju/suradnju.

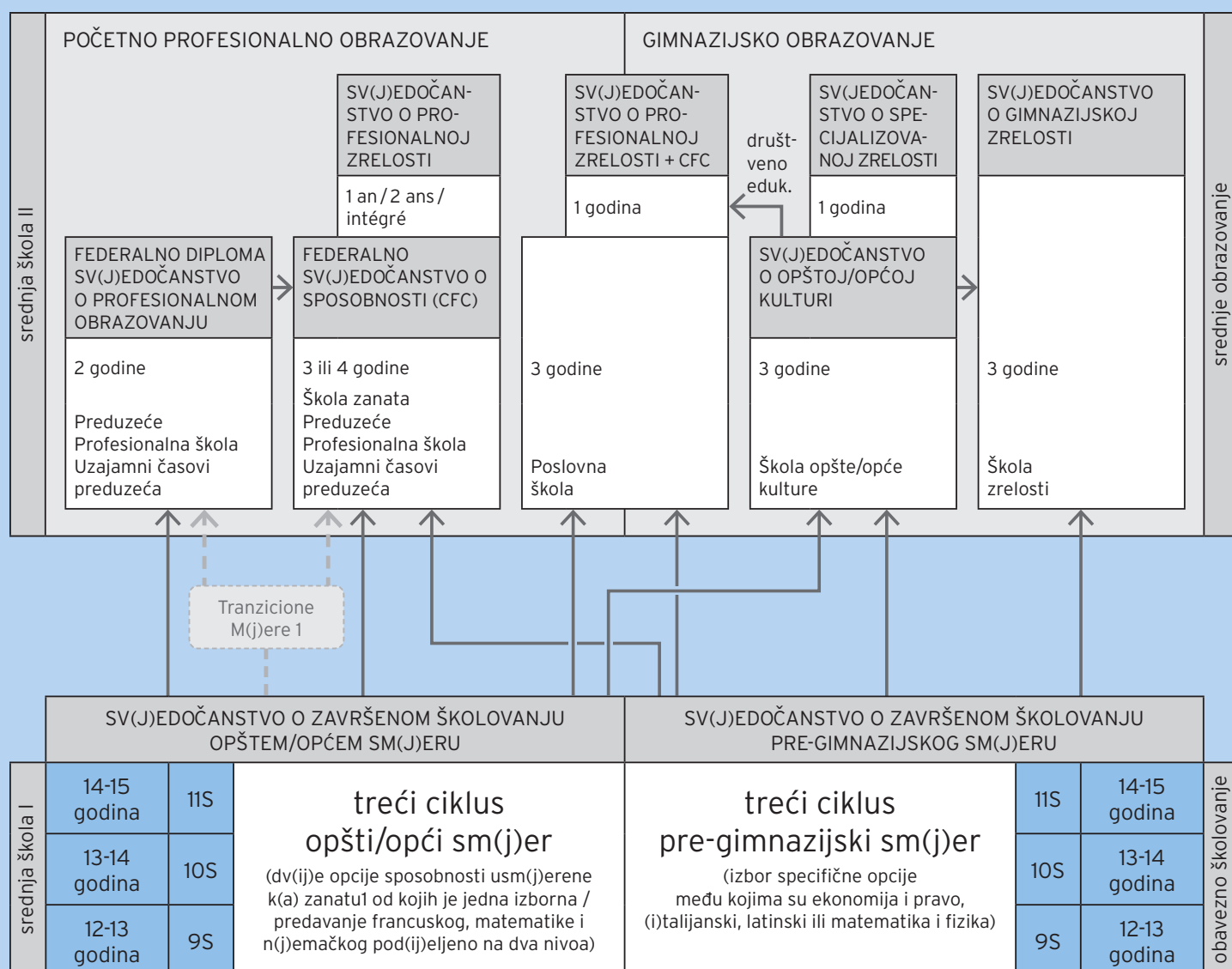
Dodatne pedagoške m(j)ere se mogu preduzeti ukoliko je to neophodno da bi napredovanje d(j)eteta bilo osigurano. Druge usluge se mogu dobiti od strane školskih psihologa, l(j)ekara/liječnika specijalista za psihomotriku ili logopeda (PPLS), u skladu s(a) postojećim procedurama u školskoj ustanovi po njenoj prirodi.

Između ostalog, informacije o vanškolskim ili ostalim uslugama mogu biti dobijene od strane uprave školske uprave.

		Rac1 i Rac2 popravni razredi		
14-15 godina	11S	treći ciklus opšti/opći sm(j)er	treći ciklus pre-gimnazijski sm(j)er	srednja škola I
13-14 godina	10S			
12-13 godina	9S			
11-12 godina	8P	drugi osnovni ciklus		osnovni ciklus
10-11 godina	7P			
9-10 godina	6P			
8-9 godina	5P	prvi osnovni ciklus (uključujući i d(j)ečiju školu)		
7-8 godina	4P			
6-7 godina	3P			
5-6 godina	2P			
4-5 godina	1P			

Struktura obaveznog školovanja kantona Vaud

Struktura srednje škole I i prijem na srednje obrazovanje

¹ Mogućnost izbora specifične opcije pod određenim uslovima/uvjetima

Više informacija o srednjem obrazovanju na www.vd.ch/dgep.

Više informacija o usm(j)eravanju k(a) zanatu, sm(j)erovima obrazovanja i tranzicionim m(j)erama na www.vd.ch/orientation.

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/1055372

